

Пошук...

НОВИНИ

КОНФЛІКТИ

ПОЗИЦІЯ

ДУМКА

ПОДІЇ

ВІЙНА

ВІДЕО

БЛОГИ

Головна > Статті > Позиція > Різне > РПЦ буде заборонено в Україні: законопроект буде ухвалено, — джерело

РПЦ буде заборонено в Україні: законопроект буде ухвалено, — джерела

Читайте на руськом

РПЦ буде заборонено в Україні: законопроект буде ухвалено, — джерело

Верховна Рада близька до того, щоб заборонити пов'язані з РПЦ церкви.

У центрі уваги – майбутнє УПЦ (МП). Про те, як воюють між собою прихильники та противники заборони, чому це питання розкололо "Слугу народу", про який "тимчасовий томос" говорять у кулуарах і як у цю історію залучають американців.

"Я провів нараду – підготувачи, про рішення, яке зміцнить нашу українську духовну незалежність. Ми маємо позбавити Москву останніх можливостей обмежувати свободу українців", – заявив президент Володимир Зеленський у своєму зверненні у п'ятницю, 10 серпня.

Співрозмовники "РБК-Україна" у владі підтвердили, що йдеться про резонансний законопроект №8371, про заборону Російської православної церкви та афільюваних із нею організацій. Очевидно, скандальна історія законопроекту, яка тягнеться вже понад рік, виходить на фінішну пряму.

Як зазначили співрозмовники видання в "Слугі народу", за час п'ятірчної каденції нарядч чи був законопроект, який би настільки сильно розколював монобільшість, як цей. Прамій підкуп, лобізм у Конгресі США, апеляції до церковних соборів тисячолітньої давності, погрози фізичним насильством і навіть поладанням душі в пекло – у боротьбі навколо церковного законопроекту використовувалися всі види аргументів.

Як з'явився церковний законопроект і в чому звинувачують священників УПЦ

Після повномасштабного вторгнення Росії природно розпочалася зачистка публічного простору України від усього російського, і стихійна, і під керівництвом держави.

Вона не могла не торкнутися і духовної сфери через активну діяльність впливової Української православної церкви Московського патріархату (УПЦ МП). Через три місяці великої війни, наприкінці травня 2022-го, УПЦ МП зібралася на собор. За його підсумками було внесено зміни до статуту УПЦ МП, спрямовані на розрив зв'язків з материнською, Російською православною церквою, яка цілком схвалила агресію проти України (а через два роки її взагалі назве "священною війною").

Ієрархи УПЦ МП тоді заявляли, що всі зв'язки з Московю розірвані, отже, приставка "МП" до ікної церкви вже точно не застосовується. Але й до проголошення церковної незалежності – автокефалії – справа не дійшла, а до Злітця з Православною церквою України (ПЦУ) – тим паче.

Нечіткість формулювань та розмиті коментарі ієрархів тоді породили великі сумніви щодо того, що УПЦ справді порвала з Московю.

На деяких час церковна тематика пішла на периферію суспільної уваги, будучи витісненою власне військовими подіями.

Але наприкінці 2022 року Володимир Зеленський за підсумками засідання РНБО доручив розробити законопроект, який забороняє релігійні організації, пов'язані із РФ. А також провести офіційну експертизу того, чи справді УПЦ розірвала усі зв'язки з Московю.

Профільний орган, Держслужба за етнополітики та свободи совісті (ДСЕСС), встановила, що УПЦ досі зберегла церковно-канонічний зв'язок із РПЦ. Уряд вінс до Верховної Ради цей законопроект №8371. Але парламент брється за нього не поспішав – як пояснювали тоді, у залі не вистачило 6 голосів.

Паралельно розпочався гучний процес виселення УПЦ із Києво-Печерської лаври. Але крім цього, в мейнстрімне медіа-поле новини з церковно-релігійного життя майже не потрапляли.

Крім, набути, регулярних повідомлень від силових структур про затримання церковного проросійського колаборанта із церковного середовища.

Як повідомили "РБК-Україна" у Службі безпеки України, за час повномасштабної війни за матеріалами СБУ було розпочати кримінальні провадження проти понад 100 священнослужителів, майже 50 з них отримали підозри, 25 – судові вироки. "Переважна більшість підозрюваних є представниками УПЦ (МП)", – йдеться у коментарі СБУ.

Перелік злочинів, що інкримінуються церковним діячам, досить широкий: колабораціонізм, держзрада, сприяння країні-агресорці, пропаганда тоталітарних режимів, виврадження агресії, сприяння в незаконній переправці за кордон і т.д.

"Навіть кримінальні провадження не мають нічого спільного з тиском на церковне середовище, а є проявом системної протидії СБУ шкідливому впливу російських спецслужб та їх агентур на ситуацію в Україні. Одним із свідчень тісної співпраці окремих священників УПЦ (МП) з РФ є їхня згода на обмін після засудження та вироків в Україні. І обміни показують цінність подібних кадрів для російської сторони", – наголосили в СБУ.

У жовтні законопроект №8371 нарешті дістався розгляду в залі парламенту, де набрав 267 голосів у першому читанні. "Слуга народу" дала 175 "за", організовано не підтримали проєкт лише уламки колишньої ОПЗЖ.

"Противники проєкту були дуже засмучені, вони не думали, що так багато він набере навіть у першому читанні", – розповідає співрозмовник "РБК-Україна" у "СН".

Прихильники законопроекту почали активно готувати його до другого читання, після внесення різних правок та багаторазових обговорень документ суттєво виріс в обсягах – з двох до 24 сторінок, там з'явилися і норми, що не мають безпосереднього стосунку до заборони пов'язаних із Московю церков, а регулюють інші аспекти церковної життя. Проте суть ініціативи залишилася незмінною – діяльність українських церков, афільюваних з російськими структурами, має бути заборонена.

Противники проєкту були з цим категорично незгодні – і з осені минулого року війна довила №8371 перейшла у гарячу фазу, одразу на кількох фронтах.

Як законопроект розколов "Слугу народу" і в чому переконували Зеленського

Як пояснив "РБК-Україна" один із нардепів-лобістів законопроекту, мотивація його супротивників вкрай різноманітна: від ширкої впевненості в тому, що з'бираються заборонити єдину канонічну церкву" до давніх тісних зв'язків із РФ, яка, природно, категорично проти законопроекту. І навіть до банальних "конвертів" – чутки про те, що депутатам пропонували гроші за те, щоб вони не підтримували №8371, "РБК-Україна" чуло від кількох джерел.

Паралельно застосовувалися і менш меркантильні аргументи: від апеляцій до рішень вселенських соборів, що минули багато століть тому, до аргументів про те, що душі прихильників законопроекту після смерті "горітимуть у пеклі". Від розповідей мажоритарників про те, що люди на їхніх округах "не зрозуміють і не підтримають" до погроз чи то жартома, чи то всерйоз "переламати ребра".

Окрім очікуваного опору з боку уламків ОПЗЖ, активні противники ініціативи виявились і в лавах "слуг народу". Деякі з них – чинні церковнослужителі УПЦ, природно, проти законопроекту вони виступали найактивніше.

Ряд співрозмовників видання у фракції наголосили, що особливої ініціативності у проєсванні №8371 не помітили й у фракційного керівництва. "Арахамія (глава фракції "СН" Давид Арахамія, – ред.) спочатку не хотів втрачати ні голосу в залі - тієї ж експОЗЖ і деяких наших, ні відштовхувати частину електорату", – каже один із нардепів від "СН".

Хоча Верховна Рада в цій історії і виявила ознаки суб'єктивності, очевидно, ключовою була наявність чи відсутність політичної волі в Офісі президента. А на Банковій, як дізналося "РБК-Україна", довгі місяці точилися кулуарна боротьба прихильників та противників законопроекту, які викладали президентові свої аргументи.

"Початковий наратив був такий: Зеленський ініціював законопроект, ДСЕСС написала нормальний законопроект, а потім у цю тему вліз Порошенко, комітет став на його бік, прийняв усі ці права, тож треба повернутися до версії першого читання", – розповідає співрозмовник в оточенні глави держави.

Опоненти законопроекту змогли знайти правильний підхід до Зеленського, знаючи його ставлення до свого попередника на посаді – наголосували на тому, що його ухвалення стане "перемогою Порошенка". А це для господаря Банкової, звичайно, неприпустимо.

"Насправді, ми самі, своїм зятягнуттям із цієї історією дали пас Порошенкові. Якби ми відразу все оперативно проголосували, не розтягували на місці, – а голоси в залі були – то він не мав би такої можливості. Спочатку він взагалі навіть не підлісався за законопроект Княжицького на цю тему (альтернативний, жорсткіший законопроект на церковну тематику від групи нардепів на чолі з депутатом "Євросолідарності" Миколою Княжицьким, – ред)", – пояснює прихильник законопроекту серед "слуг народу".

За словами іншого співрозмовника з "СН", представники "Євросолідарності" їм чи не прямим текстом говорили, що виявляться у виграші за будь-якого результату. Якщо законопроект у результаті буде провалено – тоді з'явиться чудова тема для критики влади та мобілізації своїх виборців. Якщо його приймуть – тоді можна буде подавати це як свою перемогу.

Але співрозмовник у "Євросолідарності" називає це маніпуляцією. "Зараз представники різних фракцій просявають проєкт. Якщо його ухвалять, це буде наша спільна перемога. Ми про це говоритимемо, але і "слуги" зможуть говорити, що це і їхня перемога теж", - пояснює депутат.

Кулуарне протистояння прихильників та противників законопроекту набирало хід, його розгляда регулярно переносилося та переносилося (очевидно, через відсутність фінального імпульсу з Банкової). Ескаляція сталася 23 липня, коли прихильники законопроекту з різних фракцій заблокували трибуну Верховної Ради – вкрай рідкісна подія за останні два з половиною роки.

На Погоджувальній раді парламенту було ухвалено рішення, що №8371 поставлять на голосування у другому читанні, як тільки Рада знову повернеться до пленарної роботи з 21 серпня. Паралельно до парламентської робочої групи поставили завдання вийти на фінальну редакцію документа. І, як розповіли "РБК-Україна" джерела, знайомі з пропозиціями, що обговорюються в цій робочій групі, там з'явилися нові, досить оригінальні ідеї. Нехай і не пов'язані безпосередньо із текстом законопроекту №8371.

Що таке "тимчасовий томос" і який розклад сил усередині УПЦ

У політичних кулуарах, де обговорюються перипетії церковного законопроекту, постало поняття "тимчасовий томос". Сам термін – категорично некоректний, але співрозмовники видання для зручності вживали саме його, якщо саме слово "томос" вже міцно увійшло не лише в церковний, а й у політичний український словник.

Суть у тому, що частина УПЦ, яка, в принципі, не проти дійсно, остаточно порвати всі церковно-канонічні зв'язки з РПЦ, хотіла б при цьому отримати яєсь офіційне місце в православному світі, а не залишитися в "сірій зоні". Адже входження до ПЦУ для багатьох представників УПЦ є абсолютно неприйнятним з ряду причин, у тому числі особистого характеру. А формалізватися це місце могло б у вигляді того самого "тимчасового томосу". Якщо коректніше, то Вселенський патріархат міг би створити в Україні свій екзархат, куди б увійшла та частина УПЦ, яка може порвати з РПЦ, але не хоче йти до ПЦУ.

Під час закритих обговорень у парламенті висувалася думка, що таким чином можна буде уникнути зайвої ескаляції навколо законопроекту №8371, розширити кількість його прихильників у Раді та отримати додаткові голоси та запропонувати "шлях відходу" тим представникам УПЦ, які згодні розірвати зв'язки з Московю.

Втім, через ряд причин ця ініціатива виглядає абсолютно нереалістичною. У церковних колах вважають, що сама ідея про "екзархат Вселенського патріархату в Україні" – лише інтрига окремих ієрархів. Крім того, Україна вже отримала томос і нову церковну юрисдикцію на території України створювати не можна. Ба більше, подібного масштабу питання в церковній сфері просянуються дуже повільно, за своїм графіком, який у дестки разів повільніший за календар, за яким живе український парламент.

"Вони що заведено будуть готові придумати, аби не рвати зв'язку з Московю. Ми це все бачили вже багато разів. Для Онуфрія (предстоятеля УПЦ – ред.) – найстрашніше, що може статися – це якщо Кирило позбавить його сану", – каже джерело "РБК-Україна" у ПЦУ.

За словами лобістів законопроекту в парламенті, завдання за будь-яку ціну "розгромити" УПЦ у них немає. "Хто їм забороняє відвадитися від Москви, тільки насправді, і боротися за свій томос? Нехай вони будуть незалежною церквою, тричі православною, ми ж не проти", – каже один із депутатів "Євросолідарності".

Ряд опіформованих співрозмовників "РБК-Україна" і в політичних, і в церковних колах описують приблизний розклад сил в УПЦ так: 15% – чітко орієнтовані на Москву, 15% – загалом проукраїнське крило, 70% – "болото", яке піде за тими, за ким буде сила.

У зв'язку з цим логіка авторів проєкту полягає в тому, щоб встановити зв'язки афільюваності з РПЦ саме у керівних структурах УПЦ, дати їм час, один місяць, на те, щоб це виправити – а якщо вони відмовляться, то йти до суду лише проти керівних органів церкви. Про те, щоб позиватися до тисяч окремих приходів УПЦ по всій Україні не йдеться.

"Якщо цей законопроект не про вас, якщо ви справді порвали всі зв'язки з Московю - тоді чому ви так люто проти нього боретеся?" – це один із ключових аргументів прихильників проєкту. У цьому плані введему послугу УПЦ робить керівництво російської церкви. Глава РПЦ Кирило, якому в Україні оголошено підозру за кількома кримінальними статтями, веде активне листування з главами інших православних церков, захищаючи інтереси УПЦ та розповідаючи про "тоніння на православних в Україні".

І в деяких знаходять розуміння. Наприклад, голова Сербської православної церкви патріарх Порфирій у відповідь на лист Кирила зазначив, що УПЦ є "останнім багістоном єдності двох братніх народів (українців та росіян, – ред)".

Як противники законопроекту намагаються залучити на свій бік американців

Але на зовнішньополітичному фронті війни за №8371 цікаві процеси відбуваються не в листуванні Кирила, а на Заході, де ведеться активна лобістська кампанія, насамперед – у США. Окрім того, що Штати є головним партнером України у світі, у цій країні дуже гостро ставляться до питань релігійної свободи, і загалом релігія у суспільно-політичному житті відіграє більш помітну роль, ніж у більшості європейських країн. Тим паче, якщо в США у розпалі вибори, на яких здобути перемогу може Республіканська партія, в якій до релігійних питань ставляться особливо чуливо.

Основним двигуном цієї кампанії став екснардеп від Партії регіонів та ОПЗЖ Вадим Новинський, який має давні та тісні зв'язки з РПЦ та УПЦ і покинув Україну незабаром після повномасштабного вторгнення РФ. Для реалізації лобістських завдань він, серед інших, найняв американського адвоката Роберта Амстердама, який розпочав бурхливу діяльність у цьому напрямі.

Крім традиційних методів – заручатися публічною підтримкою західних політиків, громадських організацій та лідерів думок – Амстердам навіть надіслав нардепам-прихильникам законопроекту №8371 листи з попередженням про можливі санкції, які можуть бути введені проти них, якщо законопроект буде ухвалено.

Завдання Амстердаму полегшує те, що серед трампістського крила республіканців є чимало тих, хто готовий вхлюпитися за будь-який аргумент, аби відмовитися від допомоги Україні. Зокрема, Амстердам сховаив на інтерв'ю до медіа-ікони трампістів Тахера Карлсона, де розповів про "утиски церкви в Україні" (інтерв'ю переглянули 55 млн осіб). Карлсона в цьому переконувати не треба було – раніше він сам виступав із заявами про те, що "Зеленський заборонив християнство".

Але, за словами різних джерел "РБК-Україна" в парламенті, насправді аргументом "Захід проти" активно маніпулюють і перебільшують його роль. Америкаді, напевно, хотіли б, щоб цього законопроекту взагалі не було. Але якщо він є, вони висували певні побажання", – каже один із співрозмовників. Зокрема, йдеться про те, щоб наразити законопроект на аналіз до міжнародних організацій, наприклад, ОБСЄ – але це апріорі означає, що його ухвалення затягнеться ще як мінімум на кілька місяців.

Комісія США з міжнародної свободи також зверталася до України за роз'ясненнями щодо законопроекту та вказувала на наявність ряду "проблемних положень". Аргументація прихильників законопроекту зводиться до того, що він, в принципі, не стосується релігійних питань (грубо кажучи, ніхто нікому не розповідає, як молитися), а стосується лише захисту національної безпеки. А для України у її нинішній ситуації це очевидно завдання №1.

З боку США також йшлося про недостатню поінформованість щодо сутності та завдань законопроекту – що, в принципі, і дозволяє трампістам пошарювати офєси про нього. Водночас, за інформацією "РБК-Україна", за час активної фази обговорень №8371 депутатам-прихильникам проєкту не погоджували поїздки до США.

"Звичайно, лобісти можуть знайти якогось конгресмена чи сенатора, і він щось скаже проти законопроекту. Але не більше", – запевняє співрозмовник видання з "Євросолідарності".

...

Після того, як парламентська боротьба навколо законопроекту №8371 досягла найвищої точки – блокування трибуни, на Банковій, схоже, таки ухвалили рішення: законопроект треба голосувати, розповідають джерела "РБК-Україна". Останнє звернення Зеленського ще підтверджує. Очікуються, що у залі законопроект набере 240-250 голосів.

"Якщо вже ухвалювати проєкт, то це все треба подати так, що це саме "наша перемога", – каже співрозмовник у президентському оточенні.

Тегги: [ДСЕСС](#), [Зеленський](#), [Церковні](#), [Церква](#), [Запрет](#), [Заборона](#), [Верховна рада](#), [Верховна рада](#), [УПЦ МП](#), [УПЦ МП](#)

РПЦ буде заборонено в Україні: законопроект буде ухвалено, — джерело

📷 Микола Сидоренко

РЕДАКТОР РОЗДІЛУ «НОВИНИ СВІТУ»

🕒 12 серпня 2024 г., 13:42

👁 Переглядає: 2705

💬 Коментарів: 1

🔒 Роздрукувати

✉ Надіслати товаришу

Коментарі:

comments powered by Disqus

Головна	Новини	Конфлікти	Позиція	Думка	Події	Війна
Про нас	Рейдерство	Політика	Коментарі	Політика	Відео	Блоги
Статті	Корупція	Корпоративні конфлікти	Різне	Економіка		
Курьозні	Бюрократія	Кримінал				
Заявки	Новинні сайту					
Контакти						

2013-2026 © АНТИКОР — національний антикорупційний портал

Використання матеріалів сайту дозволено лише за умови обов'язкового гіперпосилання на джерело. Усі права на тексти, зображення, фотографії та відеоматеріали належать їх авторам.

Реклама на сайті • Наші партнери

Політика конфіденційності

Facebook

Twitter

YouTube

RSS-підписка

Email-розсилка

Мобільна версія